

כ"ט אייר, תש"ע
13 מאי, 2010

לכבוד :
מאת : ערן צבי דביר, רו"ח (משפטן)

הנדון: רישום מתנות בהצהרת הון

1. כללי:

- 1.1. הצהרת הון הינה למעשה מאזן הנישום לתאריך מסויים. השוואה בין שתי הצהרות הון, כפי שיוסבר בהמשך, מאפשרת לחשוף את הגידול בהונו של אדם בתקופה שבין 2 הצהרות ההון ולמעשה לבחון אם ההכנסות המוצהרות בדוחות שהוגשו בתקופה שבין 2 הצהרות ההון הינן כל ההכנסות או שהפרש ההון נובע מהכנסות נוספות אותו השמיט הנישום מהצהרותיו.
- 1.2. למעשה סך נכסיו של הנישום כפי שדיווח בהצהרת ההון, בניכוי התחייבויותיו כפי שדיווח בהצהרת ההון, מהווים את הונו של הנישום לאותו מועד (להלן: "ההון למועד"). על מנת לבחון באם הנישום דיווח לנו אמת בדבר הכנסותיו בשנים שבין 2 הצהרות הון יש להפחית את הונו של הנישום למועד הראשון מהונו של הנישום מהמועד המאוחר יותר ולכך להוסיף:
  - 1.2.1. עלות המחיה אשר היה לנישום (בהתאם למצב המשפחתי ורמת מחייתו).
  - 1.2.2. הוצאות מיוחדות (כגון אירועים משפחתיים, נסיעות לחו"ל, תיקון ושיפוץ מגורים, לימודים, הוצאות רפואיות ומתנות ותרומות שנתנו).
  - 1.2.3. מסים ששולמו (כגון מס הכנסה ומס רכישה).
  - 1.2.4. הפסדי הון.
  - 1.2.5. הוצאות שלא הותרו בדוח למס הכנסה (כגון מרכיב מהחזקת הרכב שלא הותר, ריבית והפרשי הצמדה שלא הותרו והוצאות ביטוח לאומי שלא הותרו).
- 1.3. מהסכום שמתקבל יש להפחית:
  - 1.3.1. הכנסות פטורות וסכומים שאינם נחשבים הכנסה בישראל.
  - 1.3.2. רווחי הון.
  - 1.3.3. מתנות וירושות שנתקבלו בידי הנישום.
- 1.4. התוצאה המתקבלת מהאמור בסעיפים 1.2 ו- 1.3 הינה סך הכנסותיו של הנישום לתקופה שבין 2 מועדי הצהרות ההון. את התוצאה המתקבלת בסעיפים 1.2 ו- 1.3 יש להשוות להכנסות המדווחות על ידי הנישום.

החטיבה המקצועית

2. מתנות וירושות

2.1. בהתאם להוראת ביצוע 65/1985 סעיף 6.3.4 - מתנות

"מתנה" היא קבלת כספים, נכסים או טובות הנאה שווי כסף ללא כל תמורה. בכל מקרה של מתנה, יש לבדוק תחילה אם הסכום המוצהר כמתנה הוא אכן מתנה ואינו מסווה להכנסה חייבת במס.

חובה לדרוש הוכחות ברורות לגבי קבלת המתנה ולבדוק את המסמכים, מאחר ונושא המתנות הוא נושא שעשוי לטמון בחובו אפשרויות להלבנת הון. בכל מקרה בו אין הנישום מסוגל לבסס הסברים באמצעות מסמכים או הוכחות תומכות אחרות, אין לקבל את ההסבר.

במקרים קיצוניים, כאשר מדובר בסכום מהותי (ואפילו אם הינו מבוסס על מסמכים נאותים) יש לבחון האפשרות לדרוש הצהרת הון מנותן המתנה על מנת לערוך ביקורת צולבת. לעיתים קרובות עצם העלאת אפשרות זו מבטלת את דרישת המתנה כהסבר.

2.2. כך שלמעשה נישום אשר קיבל מתנה ו/או ירושה אשר הינם נכס, לרבות נכס מקרקעין. הנישום יצהיר על הנכס במסגרת הצהרת ההון תוך רישום פרטי הנכס (במידה וזה נכס מקרקעין אז כתובת וכן גוש וחלקה) ורישום עלות הנכס אשר היתה לו בפועל.

2.3. בבוא היום כאשר הנישום ימכור את הנכס אשר ירש או קיבל מתנה שהרי המזומן שיתקבל (בניכוי הוצאות המימוש, לרבות מסים ואגרות ששולמו על ידו) ירשם בהצהרת ההון תחת סעיף "בנקים ומזומנים". רווח ההון אשר ייוצר לנישום ובתוספת המחיר המקורי המתואם של הנכס, ילקח לשם חישוב השוואת ההון כהסבר לגידול בהון בהתאם לסעיף 1.3 לעיל ובמידה וישלם מס על רווח ההון שהרי הדבר ילקח לחישוב בהתאם לאמור בסעיף 1.2.3 לעיל.

2.4. במידה והנישום קיבל מתנה ו/או ירושה של מזומנים שהרי המזומן ירשם בהצהרת ההון תחת סעיף "בנקים ומזומנים" וזאת לפי סכום המזומן שברשות הנישום ליום הצהרת ההון.

3. עובדות המקרה

להלן עובדות המקרה כפי שהובאו בפניי:

3.1. מר אורן הרץ לוסטרניק (להלן: "נאשם 1") הגיש הצהרת הון ליום 31.12.2002 בה לא הצהיר על מזומנים כלשהם במטבע חוץ.

3.2. נאשם 1 הגיש הצהרת הון נוספת ליום 31.12.2008 בה הצהיר כי הוא מחזיק במזומנים במטבע חוץ בשווי של כ \$2,000,000 ירושה מהדוד.

3.3. מר רועי לוסטרניק (להלן: "נאשם 2") הגיש הצהרת הון ליום 31.12.2005 בה הצהיר כי הוא מחזיק במזומנים במטבע חוץ בשווי של 476,501 ₪ וכן ציין כי ברשותו "עזבון הדוד מרדכי" בשווי 1 ₪.

החטיבה המקצועית

- 3.4. נאשם 2 הגיש הצהרת הון נוספת ליום 31.12.2009 בה הצהיר כי ברשותו \$900,000 המוחזקים בחשבון בנק בשוויץ וכן \$360,000 וכ - 180,000 יורו המוחזקים על ידו במזומן. סה"כ כ 5,736,000 ₪. כמו כן, הוסיף שבבעלותו חברה פנמית המחזיקה כספים בשווי של כ 5,443,550 ₪.
- 3.5. על פי התצהיר של נאשם 1, מצאו נאשם 1 ונאשם 2 בביתו של דודם בסוף שנת 2000 מזוודה שהכילה שטרות בסכום כולל של \$6,770,000.

4. נאשם 1

- 4.1. כפי שעולה מהנתונים אשר הובאו פה שהרי נאשם 1 היה צריך לציין בהצהרת ההון ליום 31.12.2002 כי ברשותו 50% מהמזומן שנמצא בבית הדוד, אלא אם נאשם מספר 1 עשה שימושים במזומנים אשר נמצאו בבית הדוד, כגון:
- 4.1.1. רכישת נכסים או החזר חובות - במידה ורכש באמצעות המזומן נכסים שהרי הדבר היה צריך להתבטא בגידול בנכסים כך שהיה ניתן לאבחן בנכסים שנרכשו מהכספים הללו מיום שנאשם 1 מצא אותם ועד ליום 31.12.2002. כך לגבי החזרת חובות, שהרי נאשם 1 היה צריך להציג בפני פקיד השומה כי פרע הלוואות בתקופה שבין מציאת המזוודה לבין 31.12.2002.
- 4.1.2. שימושים כגון טיולים לחו"ל ו/או צריכה גבוהה מאוד. במידה ונאשם 1 ביזבז את כספיו על ידי הוצאות מחיה גבוהות מאוד לרבות רכישת השכלה לבני המשפחה וטיולים בחו"ל, שהרי נאשם 1 יכול היה להציג בפני פקיד השומה את הקבלות בשל ההוצאות הללו.
- 4.2. רישום בהצהרת ההון ליום 31.12.2008 ירושה בסך \$2,00,000 מהדוד וזאת ללא כל רישום בהצהרת ההון ליום 31.12.2002 בדבר ירושה זו וללא כל מתן הסבר סביר כדוגמא להסברים האמורים בסעיפים 3.6.1 ו - 3.6.2 לעיל, מעלים תהיות רבות.
- 4.3. אי רישום בהצהרת ההון מיום 31.12.2002 את סכום המזומן אשר התקבל על פי טענת נאשם 1 מהעזיבון של הדוד למעשה מנע מפקיד השומה לבצע את עבודתו כפי שנדרש על ידי הוראת ביצוע 65/1985 סעיף 6.3.4, כאמור בסעיף 2.1 לעיל, כך שפקיד השומה לא יכול לבצע בדיקות צולבות על מנת לאמת כי אומנם מדובר בעיזבון, בטח ובטח באם מדובר בסכומים מהותיים כאמור במקרה זה.

5. נאשם 2

- 5.1. כפי שעולה מהנתונים אשר הובאו פה שהרי נאשם 2 הגיש הצהרת הון ליום 31.12.2005 וציין כי ברשותו "עזבון הדוד מרדכי" בשווי 1 ₪ ובסעיף המזומנים רשם כי ברשותו מזומנים במטבע חוץ בשווי 476,501 ₪. מאחר וכל העיזבון של הדוד הינו מזומן בלבד שהרי נאשם 2 היה צריך לציין בסעיף המזומנים את סכום המזומן וכהסבר לפקיד השומה יכול נאשם 2 לטעון כי ירש עיזבון מדוד שניפטר.
- 5.2. יתרה מכך, במידה ולא היה מדובר במזומן שהרי נאשם 2 היה צריך לציין שהוא העיזבון של הדוד, מהם הנכסים המהווים אותו וזאת תוך מתן פירוט מלא של הנכסים אשר למעשה היו

החטיבה המקצועית

צריכים להירשם תחת הסעיפים הרלוונטים להם בהצהרת ההון וכהסבר היה צריך נאשם 2 לציין בפני פקיד השומה כי מדובר בעיזבון של הדוד.

5.3. אי רישום בהצהרת ההון ליום 31.12.2005 את סכום המזומן אשר התקבל על פי טענת נאשם 2 מהעיזבון של הדוד למעשה מנע מפקיד השומה לבצע את עבודתו כפי שנדרש על ידי הוראת ביצוע 65/1985 סעיף 6.3.4, כאמור בסעיף 2.1 לעיל, כך שפקיד השומה לא יכול לבצע בדיקות צולבות על מנת לאמת כי אומנם מדובר בעיזבון, בטח ובטח באם מדובר בסכומים מהותיים כאמור במקרה זה.